

Etkin Vatandaşlık - 4

1. Sosyal devletin amacı, toplumda farklı refah düzeyine sahip vatandaşlar arasındaki bu farklılıkları gidermek ve gerçekleştirilen sosyal devlet politikalarıyla kötü ekonomik ve sosyal koşullar altında bulunan bireyleri korumaktır. Bu kapsamda sosyal devlet; eğitim, sağlık, iskân ve konut hizmetleri, toplum kalkınması, sosyal güvenlik, emeğin korunması ve boş zamanların değerlendirilmesi gibi sosyal fayda sağlayan hizmetleri sunmaktadır.

Buna göre aşağıdaki uygulamalardan hangisi sosyal devlet anlayışıyla ilişkilendirilebilir?

- A) Adaletli gelir dağılımının sağlanması
- B) Seçimlerin belirli aralıklarla tekrar edilmesi
- C) Herkese inanç ve ibadet özgürlüğünün tanınması
- D) Vatandaşların ülke yönetimine katılımının sağlanması

2. Atatürk tarafından 1930 yılında kadınlara, muhtarlık seçimlerinde seçme ve seçilme hakkı verildi. Kadınlara verilen bu haktan yararlanan Aydın'ın Çine Demirdere Köyü'nden Gül Esin, 1933'teki muhtarlık seçimlerinde muhtar adayı oldu. Gül Esin aldığı oylarla Türkiye'nin ilk kadın muhtarı seçilerek tarihe geçti.

Metinde verilen bilgi Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin temel niteliklerinden hangisi ile eşleştirilebilir?

- A) Hukuk Devleti
- B) Laik Devlet
- C) Demokratik Devlet
- D) Sosyal Devlet

3. "Bir baba olarak çocuğumun, annesi ile beni eşit görmesini istiyorum. Evde yapılması gereken işlerde iş bölümü yapılması gerektiğini düşünüyorum. Ben de bu iş bölümünde üzerime düşen görevi yapıp ev işlerine yardımcı oluyorum. Ailemizle ilgili alınması gereken önemli kararlarda, herkesin görüşünün alınmasını önemsiyorum. Böylece çocuğumuz; iş bölümünün önemini, kadın-erkek eşitliğini, fikirlerini özgürce söyleme hakkını kullanmayı ve ortak karar almanın önemini öğreniyor."

Bunu söyleyen bir baba için,

- I. Demokratiktir.
- II. Adalet ve eşitlikten yanadır.
- III. Cinsiyet ayrımcılığına karşıdır.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

4. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda Türkiye Cumhuriyeti'nin nitelikleri şöyle ifade edilmiştir; "Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir."

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda yer alan bu ifadelerle göre,

- I. Temel hak ve özgürlükler yasalarla güvence altına alınmıştır.
- II. Yasama, yürütme ve yargı yetkileri tek elde toplanmıştır.
- III. Toplumsal barışa, birlik ve beraberliğe önem verilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

5. Tanzimat Fermanı Türk demokrasi tarihindeki önemli gelişmelerden biridir. 1839 yılında Sultan Abdülmecit döneminde ilan edilen fermana göre; herkes kanun önünde eşit olacak, her gücün üstünde kanun gücünün olduğu kabul edilecek; hiç kimse yargılanmadan haksız yere idam edilmeyecekti.

Bu bilgiye göre Tanzimat Ferman'ında alınan kararlar;

- I. hukuk devleti,
- II. monarşik devlet,
- III. otoriter devlet

anlayışlarından hangileri ile ilişkilendirilebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

6. **Aşağıdakilerden hangisi demokrasi kültürüne uymayan davranışlara örnek olarak gösterilebilir?**

- A) Toplumunu oluşturan bireylerin düşüncelerini özgürce ifade etmesi
- B) Temel hak ve özgürlüklerin gerekçe göstermeksizin kısıtlanması
- C) Ayrıcalık tanınmaksızın vatandaşların kanun önünde eşit olması
- D) Kamu yararı için çalışan sivil toplum kuruluşlarının oluşturulması

Etkin Vatandaşlık - 4

7. Demokrasi yönetimi, hâkimiyetin millete ait olduğu siyasi bir rejimdir. Bu nedenle demokratik devletlerde yöneticiler seçimle iş başına gelir. Vatandaşlar seçme ve seçilme hakkına sahiptir. Herkesin eşit oy hakkı vardır ve seçimlerde oylama gizli, oyların sayımı açık yapılıdır.

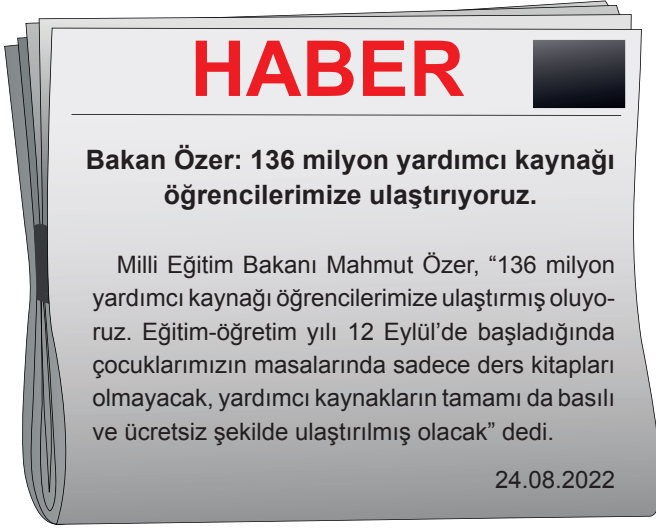
Buna göre demokrasi yönetiminin,

- I. Ülke yönetiminde halkın iradesi belirleyicidir.
- II. Tüm vatandaşlar eşit siyasi haklara sahiptir.
- III. Seçimlerde sayım gizliliği esastır.

özelliklerinden hangilerine sahip olduğu söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

8.

Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in bu açıklaması devletin hangi temel niteliği ile ilişkilendirilebilir?

- A) Hukuk devleti B) Sosyal devlet
C) Demokratik devlet D) Laik devlet

9. "Millî egemenlik esasına dayanan ve bilhassa cumhuriyet idaresine sahip bulunan memleketlerde siyasi partilerin varlığı tabiidir. Türkiye Cumhuriyeti'nde de birbirini denetleyen partilerin doğacağına şüphe yoktur."

Mustafa Kemal Atatürk, bu sözleriyle Türkiye Cumhuriyeti'nin niteliklerinden hangisine vurgu yapmıştır?

- A) Sosyal Devlet B) Laik Devlet
C) Demokratik Devlet D) Hukuk Devleti

10. Türkiye Cumhuriyeti'nin temel ilkelerinden biri olan Laiklik, yalnızca devlet yönetimi ve toplum hayatında akıl ve bilimin esas alınması değil, aynı zamanda tüm yurttaşlara din, vicdan ve ibadet hürriyetinin sağlanmasıdır. Laikliğin en önemli unsurlarından biri de devletin çeşitli dinlerin ve mezheplerin mensupları arasında kanun önünde ayırım gözetmemesidir.

Buna göre laiklik ilkesi;

- I. eşitlik,
- II. özgürlük,
- III. bilimsellik

kavramlarından hangileriyle ilişkilendirilebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

11. Toplumda çocukların demokrasiyi kavraması açısından ailelerin tutumu çok önemlidir. Bazen çocuklara "Bu konuda ne düşünüyorsun?" sorusunun yöneltilmesi onların düşüncelerinin de değerli olduğunun göstergesidir. Demokratik ailelerde yetişen çocuklar, her şeyi konuşup açık yüreklilikle tartışabilirler.

Aşağıdakilerden hangisi demokratik bir ailenin davranışına örnek olarak gösterilemez?

- A) Kerem'in, anne ve babasının desteğiyle çok sevdiği gitarı alması
B) Görsel sanatlara ilgi duyan Ece'yi, ailesinin resim kursuna yazdırması
C) Odası boyanacak olan Ayşe'ye "Odanı hangi renkte istiyorsun?" diye sorulması
D) Erdem'e mavinin yakışmadığını söyleyen annesinin ona zorla yeşil kazağını giydirmesi

12. Bir çocuk için ailesinin, oyun gruplarının, sınıf arkadaşlarının, okuldaki öğretmen ve yöneticilerin tutumları demokrasi bilincinin oluşmasında önemli rol oynamaktadır.

7. sınıf öğrencisi Sema'nın yaşadığı aşağıdaki olaylardan hangisi demokratik bir nitelik taşımamaktadır?

- A) Okulda öğrenci temsilciliğine aday olması
B) Oyun arkadaşlarının aldığı tüm kararlara uyması
C) Evinde alınan kararlar hakkında görüşlerini belirtmesi
D) Sınıf kurallarını öğretmen ve arkadaşlarıyla birlikte belirlemesi